EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

5. oktoober 2006 *

Kohtuasjas C-312/04,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 23. juulil 2004 esitatud liikmesriigi kohustuse rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Wilms ja A. Weimar, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Madalmaade Kuningriik, esindajad: H. G. Sevenster ja J. G. M. van Bakel,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (ettekandja) ja E. Levits,

kohtujurist: C. Stix-Hackl,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et:

— jättes enne 1. jaanuari 1992 mitmete TIR-märkmiku alusel toimunud vedudega seotud väidetavate eeskirjade eiramiste juhtudel vajaliku hoolsusega võtmata vajalikud meetmed ühenduste omavahendite maksude kiireks kindlaksmääramiseks,

— määrates ühenduse omavahendite maksud alates 1. jaanuarist kuni 1994. aasta lõpuni mitmete TIR-märkmiku alusel toimunud vedudega seotud väidetavate eeskirjade eiramiste juhtudel kindlaks hilinemisega ning tehes seega omavahendid liiga hilja ühendusele kasutatavaks,

— keeldudes maksmast intressi vastavate summade pealt,

on Madalmaade Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad nõukogu 29. mai 1989. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 1552/89, millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 88/376/EMÜ, Euratom (EÜT L 155, lk 1) artikli 2 lõikest 1, artikli 6 lõikest 2, artikli 10 lõikest 1 ja artiklist 11.

Õiguslik raamistik

TIR-konventsioon

2 Tollikonventsioon TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta (edaspidi „TIR-konventsioon") kirjutati alla 14. novembril 1975 Genfis (Šveits). Madalmaade Kuningriik on selle konventsiooni osaline, samuti Euroopa Ühendus, kes kiitis konventsiooni heaks nõukogu 25. juuli 1978. aasta määrusega (EMÜ) nr 2112/78 (EÜT L 252, lk 1; ELT eriväljaanne 02/01, lk 209). Ühenduse suhtes jõustus nimetatud konventsioon 20. juunil 1983 (EÜT L 31, lk 13).

3 Muu hulgas sätestab TIR-konventsioon, et sellega kehtestatava TIR-protseduuri alusel veetavalt kaubalt ei tule tasuda või deponeerida impordi- või eksporditollimakse ja impordi- või ekspordimakse vahetolliasutuses.

4 Nende soodustuste rakendamiseks nõuab TIR-konventsioon, et kaupadega oleks kogu nende vedamise aja kaasas ühtne dokument — TIR-märkmik, mille abil kontrollitakse veo nõuetekohasust. Veel nõuab konventsioon, et veo peavad tagama lepinguosaliste poolt vastavalt konventsiooni artikli 6 sätetele tunnustatud ühingud.

5 TIR-konventsiooni artikli 6 lõige 1 sätestab:

„Iga lepinguosaline võib enda poolt kindlaksmääratud tingimustel ja tagatiste olemasolul lubada ühingul väljastada TIR-märkmikke kas ise või vastava ühingu kaudu ning tegutseda käendajana."

6 TIR-märkmik koosneb reast lehtedest, sealhulgas kviitung nr 1 ja kviitung nr 2 ning nende lõigendid, millele on märgitud kogu vajalik teave. Iga läbitud territooriumi kohta kasutatakse ühte kviitungitepaari. Veo alguses jäetakse lõigend nr 1 lähtetolliasutusse; lõpetamine toimub, kui samal tolliterritooriumil asuv väljumistolliasutus tagastab lõigendi nr 2. Protseduuri korratakse iga läbitud territooriumi puhul, kasutades samas märkmikus olevaid erinevaid kviitungitepaare.

7 TIR-märkmikke trükib ja levitab International Road Transport Union (Rahvusvaheline Maanteetranspordi Liit, edaspidi „IRU"), mille asukoht on Genfis. Kasutajatele väljastamise tagavad iga riigi garantiiühingud, keda on selleks volitanud lepinguosaliste tolliametid. TIR-märkmiku väljastab lähteriigi garantiiühing ning antud tagatise eest vastutavad IRU ja Šveitsis asuv kindlustusandjate rühm.

8 TIR-konventsiooni artikkel 8 sätestab:

„1. Garantiiühing kohustub tasuma impordi- või eksporditollimaksud ja impordi- või ekspordimaksud intressiga, mis tuleb maksta selle riigi tollialaste õigusaktide alusel, kus eeskirjade eiramine seoses TIR-veoga avastati. Ühing vastutab solidaarselt nende isikutega, kes peavad eespool nimetatud summad tasuma.

2. Kui lepinguosalise õigusaktides ei nähta ette impordi- või eksporditollimaksude ning impordi- ja ekspordimaksude tasumist vastavalt lõikele 1, kohustub garantiiühing tasuma samadel tingimustel summa, mis on võrdne impordi- või eksporditollimaksude ning impordi- ja ekspordimaksude ning intressiga.

3. Iga lepinguosaline määrab kindlaks maksimaalse summa ühe TIR-märkmiku kohta, mille tasumist võib garantiiühingult nõuda lõigete 1 ja 2 alusel.

4. Garantiiühingu vastutus selle riigi tolli ees, kus lähtetolliasutus asub, tekib hetkel,

mil tolliasutus TIR-märkmiku aktsepteerib. Järgmistes riikides, mille kaudu kaupa TIR-protseduuri alusel veetakse, tekib vastutus hetkel, mil kaup imporditakse [...].

5. Garantiiühingu vastutus hõlmab nii TIR-märkmikus loetletud kaupa kui ka muud kaupa, mida loetletud ei ole, kuid mis võib olla maanteesõiduki tollitõkendiga varustatud osas või tollitõkendiga varustatud konteineris. Muud kaupa vastutus ei hõlma.

6. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud tolli- ja muude maksude määramise eesmärgil loetakse TIR-märkmikusse kantud kauba andmed vastupidiste tõendite puudumisel õigeks.

7. Kui käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud summad tuleb tasuda, nõuavad pädevad asutused niivõrd, kui see on võimalik, tasumist selleks vahetult kohustatud isikult või isikutelt enne nõude esitamist garantiiühingule."

9 TIR-konventsiooni artikkel 11 sätestab:

„1. Kui TIR-märkmikku ei ole lõpetatud või on lõpetatud tingimustega, ei ole pädeval asutusel õigust nõuda garantiiühingult artikli 8 lõigetes 1 ja 2 nimetatud summade tasumist, kui ühe aasta jooksul pärast TIR-märkmiku aktsepteerimist selle asutuse poolt ei ole ta teatanud garantiiühingule kirjalikult lõpetamisest keeldumisest või lõpetamisest tingimustega. Sama kehtib ka siis, kui lõpetamistunnistus saadi ebaseaduslikult või pettusega, kuid sel juhul on tähtaeg kaks aastat.

2. Artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud summa tasumise nõue esitatakse garantiiühingule kõige varem kolm kuud ja hiljemalt kaks aastat pärast kuupäeva, mil ühingule teatati, et märkmikku ei ole lõpetatud või on lõpetatud tingimustega või et lõpetamiskinnitus saadi ebaseaduslikult või pettusega. Neil juhtudel, mil eespool nimetatud kahe aasta jooksul on algatatud kohtumenetlus, esitatakse tasumise nõue ühe aasta jooksul pärast kohtuotsuse jõustumise kuupäeva.

3. Garantiiühing peab nõutud summad tasuma kolme kuu jooksul tasumise nõude esitamise kuupäevast. Tasutud summad tagastatakse ühingule, kui kahe aasta jooksul pärast tasumise nõude esitamist tõendatakse tollile, et kõnealuse veoga seoses ei ole eeskirju eiratud."

Ühenduse tollieeskirjad

10 Nõukogu 21. märtsi 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 719/91 TIR-märkmike ja ATA-märkmike transiididokumentidena kasutamise kohta ühenduses (EÜT L 78, lk 6), mis oli kohaldatav 1. jaanuarist 1992 kuni 31. detsembrini 1993, artikkel 10 sätestab:

„1. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks TIR- ja ATA-konventsioonide erisätete kohaldamist, mis käsitlevad garantiiühingute vastutust TIR- või ATA-märkmiku kasutamise korral.

2. Kui ilmneb, et TIR-märkmiku alusel toimunud veo või ATA-märkmiku alusel toimunud transiitveo käigus või nendega seoses on teatud liikmesriigis eeskirju rikutud või eiratud, tuleb kõnealuses liikmesriigis tasuda tasumisele kuuluvad tolli- või muud maksud kooskõlas ühenduse või siseriiklike õigusaktidega, ilma et see takistaks kriminaalõiguslike meetmete võtmist.

3. Kui ei ole võimalik kindlaks määrata, millisel territooriumil eeskirju rikuti või eirati, käsitatakse eeskirjade rikkumise või eiramise kohana seda liikmesriiki, kus kõnealune rikkumine või eiramine tuvastati, kui kehtestatud tähtaja jooksul ei esitata tollile tõendeid eeskirjade järgimise või tegeliku eeskirjade rikkumise või eiramise koha kohta.

[...]."

11 Vastavalt komisjoni 12. juuni 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 1593/91, mis näeb ette määruse nr 719/91 rakendamise (EÜT L 148, lk 11), mis samuti oli kohaldatav 1. jaanuarist 1992 kuni 31. detsembrini 1993, artikkel 2 sätestab:

„1. Kui ilmneb, et TIR-märkmiku alusel toimunud veo või ATA-märkmiku alusel toimunud transiitveo käigus või nendega seoses on eeskirju rikutud või eiratud, teatab toll sellest TIR- või ATA-märkmiku valdajale ja garantiiühingule vastavalt TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 1 või ATA-konventsiooni artikli 6 lõikes 4 ettenähtud tähtaja jooksul.

2. Tõendid selle kohta, et TIR- või ATA-märkmiku alusel toimunud veo puhul on määruse (EMÜ) nr 719/91 artikli 10 lõike 3 esimese lõigu tähenduses eeskirju järgitud, esitatakse vastavalt TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 2 või ATA-konventsiooni artikli 7 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud tähtaja jooksul.

[...]."

12 Määruse nr 719/91 artikli 10 lõiked 1 ja 2 ja määruse nr 1593/91 artikli 2 lõiked 1 ja 2 asendati alates 1. jaanuarist 1994 vastavalt komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3; edaspidi „rakendusmäärus") artikli 454 lõigetega 1 ja 2 ja artikli 455 lõigetega 1 ja 2, mille sisu on peaaegu identne.

13 Rakendusmääruse artikkel 457 sätestab:

„TIR-konventsiooni artikli 8 lõike 4 kohaldamisel, kui kaubasaadetis tuuakse ühenduse tolliterritooriumile või mille vedamine algab ühenduse tolliterritooriumil paiknevast lähtetolliasutusest, vastutab garantiiühing selle liikmesriigi tolli ees, kelle territooriumile kõnealune TIR-saadetis tuuakse, kuni selle kohani, kus saadetis ühenduse tolliterritooriumilt välja viiakse, või kuni kõnealusel territooriumil paikneva sihttolliasutuseni."

Ühenduste omavahendid

14 Määruse nr 1552/89 artikkel 2, mis kuulub I jaotisse „Üldsätted", sätestab:

„1. Käesoleva määruse kohaldamisel määratakse otsuse 88/376/EMÜ, Euratom artikli 2 lõike 1 punktides a ja b märgitud ühenduse omavahendite maks kindlaks niipea, kui liikmesriigi pädev talitus on võlgnikule teatanud tema maksta oleva summa. Teatis esitatakse niipea, kui võlgnik on selgunud, ning pädevad haldusasutused saavad kooskõlas kõigi ühenduse asjakohaste sätetega välja arvutada maksmisele kuuluva summa.

[...]".

[mitteametlik tõlge]

15 Määruse nr 1552/89 artikli 3, mis kuulub samuti I jaotisesse, esimene ja teine lõik näevad ette:

„Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et tagada omavahendite kindlaksmääramise ja kasutatavaks tegemisega seotud tõendavate dokumentide säilitamine vähemalt kolme kalendriaasta jooksul selle aasta lõpust arvates, mille kohta kõnealused tõendavad dokumendid on koostatud.

Juhul kui kindlaksmääramisega seotud tõendavate dokumentide kontrollimisel, mille viisid läbi riigi ametiasutused ise või koostöös komisjoniga, ilmneb vajadus

neid parandada, siis säilitatakse neid dokumente esimeses lõigus ettenähtud ajast kauem, et saaks neid parandada ja tulemust kontrollida."

16 Määruse nr 1552/89 II jaotisse „Omavahendite raamatupidamisarvestus" kuuluva artikli 6 lõige 1 ning lõike 2 punktid a ja b sätestavad:

„1. Omavahendite raamatupidamisarvestust peab iga liikmesriigi riigikassa või iga liikmesriigi määratud asutus ning see jaguneb vastavalt vahendite liigile.

2. a) Vastavalt artiklile 2 kindlaksmääratud maksud tuleb käesoleva lõike punkti b alusel kanda raamatupidamisarvestusse [tuntud kui „A-arvestus"] hiljemalt esimesel tööpäeval pärast maksu kindlaksmääramise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäeva.

b) Kindlaksmääratud maksud, mis ei ole punktis a märgitud raamatupidamisarvestusse kantud, sest on veel sisse nõudmata ning mille kohta ei ole antud tagatist, kantakse punktis a ettenähtud aja jooksul eraldi raamatupidamisarvestusse [tuntud kui „B-arvestus"]. Liikmesriigid võivad kasutada seda korda juhul, kui kindlaksmääratud maksud, mille kohta on antud tagatis, vaidlustatakse ning need võivad vaidluste lahendamise tulemusena muutuda."

17 Määruste nr 1552/89 III jaotisse „Omavahendite kasutatavaks tegemine" kuuluv artikkel 9 sätestab:

„1. Iga liikmesriik kannab omavahendid artiklis 10 ettenähtud korras kontole, mis avatakse komisjoni nimel liikmesriigi riigikassas või liikmesriigi määratud asutuses.

See konto on tasuta.

2. Komisjon konverteerib krediteeritud summad [...] ja kannab oma raamatupidamisarvestusse [...]."

18 Määruste nr 1552/89 III jaotisse kuuluva artikli 10 lõige 1 sätestab:

„Pärast 10% mahaarvamist sissenõudmiskuludeks otsuse 88/376/EMÜ, Euratom artikli 2 lõikes 3 ettenähtud korras tehakse kanne kõnealuse otsuse artikli 2 lõike 1 punktides a ja b märgitud omavahendite kohta hiljemalt maksu artiklis 2 ettenähtud korras kindlaksmääramise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval.

Artikli 6 lõike 2 punkti b alusel [B-]arvestusse kantud maksude puhul tuleb sissekanne teha siiski hiljemalt maksude sissenõudmise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval."

19 Määruste nr 1552/89 III jaotisse kuuluv artikkel 11 sätestab:

„Asjaomased liikmesriigid peavad kõikide viivituste eest ülekannete tegemisel artikli 9 lõikes 1 märgitud kontole maksma intressi liikmesriigi rahaturul lühiajaliste finantstehingute maksetähtpäeval kehtiva intressimäära alusel, mida on tõstetud kahe protsendi võrra. Intressimäärale lisandub 0,25 protsenti iga viivitatud kuu kohta. Suurendatud määra kohaldatakse kogu viivitusaja suhtes."

Kohtueelne menetlus

20 Komisjon leiab, et tema teenistujate poolt 2. oktoobril 1997 tehtud kontrollkäigul Rotterdami (Madalmaad) tollidirektsiooni avastati hilinemine tollimaksudest tulenevate omavahendite kindlaksmääramisel. Tähelepanekud puudutasid lõpetamata TIR-märkmikke, mis olid registreeritud aastatel 1991–1993 ning mille suhtes olid Madalmaade ametiasutused makseteate väljastanud hilinenult, st 15-l tuvastatud juhul keskmiselt kaks ja pool aastat pärast märkmike registreerimist, samas kui nimetatud ametiasutused olid nentinud, et nende märkmike kviitung nr 2 ei olnud lähtetolliasutusse tagasi jõudnud.

21 Komisjon teatas 18. detsembri 1997. aasta kirjaga Madalmaade Kuningriigile oma nõuded ning palus 9. märtsi 1998. aasta ja 6. jaanuari 2000. aasta kirjadega liikmesriigil tasuda 267 682,43 Hollandi kuldnat koos intressidega vastavalt määruse nr 1552/89 artiklile 11. Komisjon kinnitas, et tugines intresside arvutamisel võlgnikule maksenõudest teatamise jaoks ette nähtud viieteistkuusele maksimaal-

tähtajale, mis tuleneb rakendusmääruse artiklist 455 ja TIR-konventsiooni artiklist 11.

22 Madalmaade ametiasutused lükkasid oma 15. aprilli 1998. aasta ja 7. märtsi 2000. aasta vastustes intresside tasumise nõude tagasi põhjendusega, et nõudel puudub õiguslik alus ning pealegi on see nõue määruse nr 1552/89 artikli 3 esimese lõigu kohaselt mõningate kõnealuste juhtumite osas aegunud, kuna üks neist ulatub tagasi aastasse 1986.

23 Mis puudutab komisjoni teenistujate poolt avastatud väidetavat hilinemist, siis Madalmaade ametiasutuste kinnitusel puudub õiguslik alus, mis võimaldaks TIR-märkmiku valdajalt sissenõudmist alustada, kui uurimismenetlus pole veel lõppenud. Seega ei saa võlgnetavaid summasid arvestada enne, kui uurimismenetlus on lõpetatud. Ametiasutused on seisukohal, et seetõttu ei saa TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 2 ette nähtud kolmekuulise tähtaja ületamist — oodates uurimismenetluse tulemusi — käsitleda hilinenud arvestusena, mis toob kaasa intressinõude.

24 Kuna komisjon Madalmaade ametiasutuste põhjendustega ei nõustunud, saatis ta Madalmaade Kuningriigile 18. oktoobril 2002 märgukirja. Selles kirjas esitab ta analüüsi, mis tugineb aastatel 1991–1993 kohaldamisele kuulunud ühenduse õigusnormidele, ning käsitleb omavahendite kättesaadavaks tegemise hilinemisi, mille põhjuseks on Madalmaade ametiasutuste pikaajaline tegevusetus seoses käesolevas menetluses käsitletavate TIR-vedudega. Kuna enne 1992. aastat toiminud TIR-vedusid puudutavate intresside jaoks on täpset kuupäeva raske kindlaks määrata, leiab komisjon, et selle ajavahemiku osas intressi ei nõuta, kuna kõnealuste maksude sissenõudmise jaoks polnud imperatiivset tähtaega määratud, kuid sellele vaatamata pole Madalmaade ametiasutused ühenduse finantshuvide kaitseks

vajalikke samme astunud. Alates 1. jaanuarist 1992 toimunud TIR-vedude osas palub komisjon Madalmaade ametiasutustel määruse nr 1552/89 artiklile 11 tuginedes viivitamatult tasuda intressid summas 110 239,17 eurot.

25 Madalmaade ametiasutused jäid 19. detsembri 2002. aasta vastuses oma seisukohtade juurde.

26 Komisjon saatis 11. juulil 2003 välja põhjendatud arvamuse, milles kordab märgukirjas esitatud põhjendusi. Madalmaade Kuningriigile tehakse ettepanek võtta kahe kuu jooksul põhjendatud arvamuse kättesaamisest meetmeid, mis on vajalikud selles esitatu täitmiseks. Liikmesriigi valitsus vastas põhjendatud arvamusele 10. septembri 2003. aasta kirjaga, milles kordas varem esitatud argumente.

27 Neil asjaoludel otsustas komisjon esitada käesoleva hagi.

Hagi

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

28 Madalmaade valitsus väidab, et hagi on vastuvõetamatu. Hagi on aegunud tulenevalt määruse nr 1552/89 artiklist 3, mis kohustab liikmesriike säilitama omavahendite

kindlaksmääramise ja kasutatavaks tegemisega seotud tõendavaid dokumente vähemalt kolme kalendriaasta jooksul selle aasta lõpust arvates, mille kohta kõnealused tõendavad dokumendid on koostatud. Siit tuleneb, et komisjonile kehtib liikmesriigi vastu nõude või hagi esitamiseks sama tähtaeg, kuna vastasel korral ei saaks viimati nimetatu ennast kaitsta. Arvestades, et käesoleval juhul puudub tähtaja pikendamise osas õiguslik alus, st pikendamise tähtaeg on ette nähtud vaid juhuks, kui komisjoni poolt sellesama tähtaja jooksul läbi viidud kontrolli tulemusel viiakse dokumentidesse sisse parandusi, oli Madalmaade ametiasutustel kohustus käesoleva menetluse aluseks olevaid ajavahemikke puudutavaid tõendavaid dokumente säilitada kõige rohkem 1997. aasta lõpuni. Aegumistähtaja kohaldamist ei muuda asjaolu, et Madalmaade ametiasutused pole veel neid dokumente hävitanud.

29 Pealegi on komisjoni nõue vastuvõetamatu 1. jaanuarile 1992 eelnenud ajavahemiku osas, kuna komisjonil puudub igasugune huvi selle perioodi suhtes hagi esitamiseks. Kuna viidatud ajavahemiku eest intresse tasuda ei tule, palub komisjon Euroopa Kohtul üksnes tunnistada, et Madalmaade ametiasutused on tasumisele kuuluvate omavahendite kindlaksmääramise ja tasumisega hilinenud. Selline nõue tuleb tunnistada vastuvõetamatuks, kuna kohtuotsusega Madalmaade Kuningriigi õiguslikku seisundit muuta ei saa.

30 Komisjon väidab vastuseks esimesele vastuvõetamatust puudutavale väitele, et määruse nr 1552/89 artikli 3 ainus eesmärk on tagada tõendavate dokumentide kohustuslik säilitamine „vähemalt" kolm aastat ega näe omavahendite sissenõudmise jaoks ette aegumistähtaega. Isegi kui nõustuda, et artiklit 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega kehtestatakse aegumistähtaeg, ei ole seda käesoleval juhul ületatud, kuna Madalmaade ametiasutusi oli selle tähtaja sees hilinemisjuhtumitest teavitatud. Komisjon teatas sellest Madalmaade ametiasutustele 18. detsembri 1997. aasta kirjas, samas kui komisjoni poolt esitatud nõue intresside tasumiseks puudutas neid 1993. aastal registreeritud TIR-märkmikke, millele vastavad omavahendid määrati kindlaks ja tehti reaalselt kättesaadavaks aastatel 1994 ja 1995. Määruse nr 1552/89

artikli 3 kohaselt oleks aastatel 1994 ja 1995 kindlaksmääratud omavahendeid puudutavad tõendavad dokumendid tulnud säilitada vastavalt 1997. ja 1998. aasta lõpuni. Pealegi võidakse artiklis 3 sätestatud tähtaega pikendada, kui kõnealused juhtumid vajavad parandamist. Järelikult, kuna komisjoni poolt läbi viidud kontrolli tulemus näitas, et parandused on vajalikud, siis aegumistähtaega ei kohaldata.

31 Teise vastuvõetamatust puudutava väite osas on komisjon arvamusel, et EÜ artiklis 226 ette nähtud rikkumismenetluse eripära võimaldab tuvastada, et liikmesriik pole oma kohustusi täitnud, ilma et see tema õiguslikku seisundit muudaks.

Euroopa Kohtu hinnang

32 Esimese vastuvõetamatust puudutava väite osas tuleb märkida, et vastupidiselt Madalmaade valitsuse poolt väidetule ei näe määruse nr 1552/89 artikkel 3 omavahendite sissenõudmise jaoks ette aegumistähtaega. Kõnealune säte kohustab liikmesriike üksnes säilitama omavahendite kindlaksmääramise ja kasutatavaks tegemisega seotud tõendavaid dokumente kindlaksmääratud tähtaja jooksul, mida saab vajadusel pikendada ajaks, mis võimaldab dokumente kontrollida ja parandada juhul, kui riigi ametiasutuste endi poolt või koostöös komisjoniga läbi viidud kontrollimisel ilmneb vajadus sellise parandamise järele. Sõna „vähemalt" kasutamine seoses kolmeaastase säilitamistähtajaga toetab seisukohta, et ühenduse seadusandja ei soovinud kehtestada aegumistähtaega.

33 Lisaks on teada, et Madalmaade ametiasutused ei ole käesoleva menetluse aluseks olevate toimingute dokumente hävitanud, nii et Madalmaade Kuningriik ei saa väita, et rikutud oleks tema kaitseõigusi.

34 Seega tuleb see väide tagasi lükata.

35 Seoses teise vastuvõetamatust puudutava väitega, mis tugineb huvi puudumisele kohustuste rikkumise tuvastamiseks 1. jaanuarile 1992 eelnenud ajavahemiku osas, kuna selle perioodi osas pole esitatud intressi tasumise nõuet, tuleb üksnes meenutada, et liikmesriigi poolt ühenduse õigusnormi eiramine kujutab endast iseenesest kohustuste rikkumist (vt eelkõige 12. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-363/00: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2003, lk I-5767, punkt 47).

36 Kuna ka see väide pole põhjendatud, tuleb see tagasi lükata ning lugeda hagi tervikuna vastuvõetavaks.

Põhiküsimus

Poolte argumendid

37 Komisjon märgib, et liikmesriigid peavad ühenduse omavahendite sissenõudmisel tegutsema vajaliku hoolsusega, et need ühendusele kiiresti kasutatavaks teha. TIR-konventsiooni rakendamisel tähendab see seda, et liikmesriik peab pärast TIR-

märkmiku registreerimist nii kiiresti kui võimalik kontrollima, kas selle alusel tehtud vedude puhul on toimunud eeskirjade eiramisi. Kui see nii on, peab liikmesriik teatama sellest kasutajale, ning pärast seda, kui on möödunud tähtaeg, mille jooksul on märkmiku kasutajal võimalik tõendada, et vedu toimus nõuetekohaselt või et eeskirjade eiramine toimus mujal, peab ta kõnealused maksud sisse nõudma.

38 Komisjon märgib, et ta eristab käesolevas menetluses kahte perioodi, st ajavahemikku kuni 1. jaanuar 1992 ja 1. jaanuarist 1992 kuni aastani 1994, kuna kogu selle ajavahemiku suhtes oli kohaldatav TIR-konventsiooni artikkel 11. Ajavahemiku osas, mis eelnes 1. jaanuarile 1992, ta Madalmaade valitsuselt intressi maksmist ei nõua. Komisjon on seisukohal, et kuni viimati nimetatud kuupäevani kuulus kohaldamisele vaid TIR-konventsiooni artikkel 11 ning polnud võimalik kindlaks määrata täpset kuupäeva, mil pädevad ametiasutused oleks pidanud sissenõudmist alustama, kuna TIR-konventsioon, mis ei puuduta mitte protseduuri kasutajat, vaid garantiiühinguid, ei näe ette ei tähtaega, mille jooksul tuleb protseduuri kasutajale eeskirjade eiramisest teatada, ega tähtaega, mille jooksul viimati nimetatu saab tõendada, et rikkumine toimus mujal või pole seda toimunudki. Sellele vaatamata ei toiminud Madalmaade ametiasutused ühenduse finantshuvide kaitsmisel vajaliku hoolsusega. Liikmesriigid peavad tegutsema vajaliku hoolsusega, et ühenduse omavahenditena sissenõutavad maksud kiiresti kindlaks määrata. Kui veo toimumiseks ettenähtud aja lõppemisele järgnevatel päevadel ei ole märkmiku registreerinud tolliasutusse saabunud ei TIR-märkmiku kviitungit nr 2 ega ühtki muud dokumenti, on asjaomased ametiasutused kohustatud ühenduse finantshuvide kaitseks mõistliku aja jooksul asjakohaseid meetmeid võtma. Käesoleva menetluse aluseks olevatel juhtudel saadeti makseteated välja kaks aastat ja neli ja pool kuud kuni kaks aastat ja kümme kuud pärast TIR-märkmiku registreerimist. Sellise ajavahemiku möödumist ei saa pidada nõutava hoolsuskohustusega kooskõlas olevaks.

39 Seevastu 1. jaanuarist 1992 kuni 31. detsembrini 1993 kulgenud ajavahemiku osas märgib komisjon, et määruse nr 719/91 artikkel 10 ja määruse nr 1593/91 artikkel 2

koostoimes TIR-konventsiooni artikliga 11 nägid ette konkreetsed tähtajad, mille jooksul pidid liikmesriigid rikkumiste tuvastamiseks vajalikke meetmeid võtma. Sellise „kehtestatud tähtaja" kulgemise alguspunkti ja pikkuse, mille jooksul saab määruse nr 719/91 artikli 10 lõike 3 kohaselt esitada tõendeid eeskirjade järgimise või tegeliku eeskirjade rikkumise või eiramise koha kohta, võib tuletada määruse nr 1593/91 artiklist 2 selle koostoimes TIR-konventsiooni artikliga 11.

40 Komisjon on seisukohal, et neist sätetest nähtub, et kui TIR-märkmiku kviitung nr 2 või mõni muu väljumistolliasutuse dokument ettenähtud tähtaja jooksul (põhjendatud arvamuses maksimaalselt üks kuu) lähtetolliasutusse ei saabu, teavitab viimati nimetatu sellest protseduuri kasutajat ning garantiiühingut ühe aasta jooksul alates märkmiku registreerimisest või kahe aasta jooksul neil juhtudel, kui TIR-märkmiku lõpetamisdokument saadi ebaseaduslikult või pettusega. Huvitatud isikul on kolm kuud selleks, et esitada tõendeid eeskirjade järgimise või eiramise tegeliku koha kohta. Kui tõendeid ei esitata, loetakse eiramine toimunuks liikmesriigis, kus asub lähtetolliasutus, ning see riik peab tollivõla sisse nõudma.

41 Komisjon leiab, et liikmesriikidele jäetud võimalus mitte asuda tollivõlga sisse nõudma esimesel võimalusel, st TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 2 sätestatud juhul, vaid hiljem, st enne selles viidatud kaheaastase maksimaaltähtaja lõppu, omab tähtsust vaid asjaomase riigi ametiasutuste ja võlgniku vahelistes suhetes. Omavahendite süsteemis peab võlgnikule teatamine toimuma niipea, kui võlgniku isik on teada ja võlasumma kindlaks määratud, mis on ühtlasi aeg, mille jooksul asjaomased ametiasutused saavad võlgnevusi ühenduse õigusnormidele tuginedes sisse nõuda. Ühenduse seadusandja on ilmselgelt soovinud luua korra, mis võimaldab koguda tõendeid TIR-vedude käigus toime pandud eeskirjade eiramiste kohta niipea, kui eiramisjuhtumitest esimesi märke avastatakse.

42 Komisjon lisab, et määruse nr 1552/89 artikli 2 lõike 1 kohaselt määratakse ühenduse omavahendite maks kindlaks niipea, kui liikmesriigi pädev talitus on võlgnikule teatanud tema maksta oleva summa. Teatis esitatakse niipea, kui võlgnik on selgunud, ning pädevad haldusasutused saavad kooskõlas kõigi ühenduse asjakohaste sätetega välja arvutada maksmisele kuuluva summa. Kuna eeltoodust nähtub, et pädevad asutused saavad maksu sisse nõuda aasta ja kolme kuu jooksul arvates TIR-märkmiku registreerimisest ning et nii võlgnik kui maksusumma peavad hiljemalt selle tähtaja möödumise ajaks teada olema, siis määruse nr 1552/89 artikli 2 lõikes 1 nimetatud teatis tuleb saata hiljemalt 15 kuud pärast märkmiku registreerimist. Selle tähtaja möödudes loetakse kõnealune ühenduse omavahendite maks kindlaksmääratuks.

43 Komisjon on seisukohal, et liikmesriigid on kohustatud vastavalt määruse nr 1552/89 artikli 2 lõikele 1 kindlaksmääratud maksud kandma üldisesse raamatupidamisarvestusse komisjoni kontole hiljemalt esimesel tööpäeval pärast maksu kindlaksmääramise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäeva, kui — nagu käesoleval juhul — kõnealusel liikmeriigil puudub eraldi raamatupidamisarvestus (B-arvestus) sama määruse artikli 6 lõike 2 punkti b mõttes. Omavahendid peab kontole kandma hiljemalt samal tööpäeval (määruse nr 1552/89 artikkel 10), nii et käesoleval juhul tuleb tasuda ka sama määruse artiklis 11 ette nähtud intressid, kuna Madalmaade ametiasutused tegid kõnealused omavahendid ühendusele kättesaadavaks hilinenult, sest alustasid sissenõudmist alles keskmiselt aasta pärast 15-kuulise maksimumtähtaja möödumist.

44 Madalmaade valitsus märgib, et 1992. aastale eelnenud ajavahemiku suhtes oli kohaldatav vaid TIR-konventsiooni artikkel 11, mis ei sätesta liikmesriikidele tollivõla sissenõudmise jaoks tähtaega. Valitsus väidab, et komisjon ei ole täpsustanud, mida ta mõtleb „hoolsuse" mõistega, ega ole määratlenud ega selgitanud väidetavat kohustuste rikkumist. Lisaks puudub sissenõudmisel õiguslik

alus seni, kuni pole lõpetatud uurimismenetlus, mille tulemusena nenditakse eeskirjade rikkumist või eiramist. Teatud juhtudel võib TIR-märkmiku registreerimisest kuni makseteate saatmiseni kuluda õigustatult rohkem kui kaks aastat.

45 Mis puudutab ajavahemikku 1. jaanuarist 1992 kuni 31. detsembrini 1993, siis Madalmaade valitsus väidab, et tähtaegu, mida komisjoni väidete kohaselt tulnuks kohaldada — peale selle, et need polnud mõeldud reguleerima tolliasutuste ja komisjoni vahelisi suhteid, vaid tolliasutuste suhteid asjassepuutuvate isikutega — on tegelikult võimatu järgida. Nagu määruse nr 1552/89 artikli 2 lõige 1 sätestab, ei ole liikmesriikide ametiasutused kohustatud enne uurimismenetluse lõpetamist makstavaid summasid raamatupidamisarvestusse kandma ja kõnealuste maksude sissenõudmist alustama (st kontrollimisele järgnev sissenõudmismenetlus). Asjassepuutuv liikmesriik ei saa kuni selle hetkeni ei eeskirjade eiramist, selle toimepanemise kohta, tollivõla tekkimist, pädevat riiki ja tollimaksude summat kindlaks määrata. Asjaolu, et TIR-märkmiku kviitung nr 2 pole saabunud, võib küll lubada oletada eeskirjade eiramist, kuid õigus makse sisse nõuda tekib alles siis, kui eiramine ja selle toimumiskoht on tuvastatud.

46 Lisaks on Madalmaade ametiasutused seisukohal, et määruse nr 1593/91 artikli 2 lõige 1 selle koostoimes TIR-konventsiooni artikli 11 lõikega 2 viitab sellele, et TIR-märkmiku valdajal peab veo nõuetekohase toimumise kohta tõendite esitamiseks olema aega vähemalt kolm kuud ning maksimaalselt kaks aastat. Komisjon on TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 2 ette nähud minimaaltähtaega ekslikult käsitlenud maksimaaltähtajana. Tõendite esitamise võimalus ei pea olema mitte üksnes TIR-märkmiku valdajal, vaid ka asjassepuutuval liikmesriigil peab olema piisavalt aega talle esitatud tõendusmaterjali kontrollimiseks.

47 Juhul kui komisjoni seisukoht leiab toetust, soovib Madalmaade valitsus esile tuua kõnealuse perioodi erandlikke asjaolusid, st TIR-protseduuri korrektse rakendamisega seonduvaid raskusi.

48 Määruse nr 1552/89 artiklite 10 ja 11 tõlgendamise osas väidab valitsus, et määratluse kohaselt ei pruugi kõik andmed kolmekuulise tähtaja lõpuks teada olla, nii et riik ei saa olla kohustatud sel hetkel summasid raamatupidamisarvestusse kandma. Seega ei saa ta olla kohustatud ka võlgnikule teatist saatma. Valitsus järeldab, et tollivõla komisjoni kontole kandmisega ei ole hilinetud ning järelikult ei ole hilinetud ka komisjonile omavahendite ülekandmisel, nii et määruse artiklis 11 sätestatud intresside nõudmisel pole alust.

Euroopa Kohtu hinnang

49 Esmalt tuleb uurida komisjoni esitatud etteheidet osas, mis puudutab perioodi, mil tollivõla sissenõudmise suhtes kohaldati määruste nr 719/91 ja nr 1593/91 erisätteid.

— Ajavahemikul 1. jaanuarist 1992 kuni 31. detsembrini 1993 registreeritud TIR-märkmikud

50 Määruse nr 719/91 artikli 10 lõige 2 sätestab, et juhul, kui TIR-märkmiku alusel toimunud veo käigus on teatud liikmesriigis eeskirju rikutud või eiratud, tuleb kõnealuses liikmesriigis tasuda tasumisele kuuluvad tolli- või muud maksud kooskõlas ühenduse või siseriiklike õigusaktidega, ilma et see takistaks kriminaal-õiguslike meetmete võtmist. Sellise juhtumi korral teatavad tolliasutused sellest määruse nr 1593/91 artikli 2 lõike 1 kohaselt TIR-märkmiku valdajale ja garantiiühingule TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 1 sätestatud üheaastase tähtaja jooksul asutuste poolt TIR-märkmiku registreerimise päevast (juhtudel, kui TIR-märkmik on jäänud lõpetamata) või kaheaastase tähtaja jooksul juhul, kui lõpetamistunnistus saadi ebaseaduslikult või pettusega.

51 TIR-konventsiooni artikli 11 lõike 2 kohaselt tuleb tasumise nõue edastada garantiiühingule kõige varem kolm kuud pärast seda, kui saadeti välja teatis märkmiku lõpetamata jäämise või ebaseaduslikult või pettusega saadud lõpetamistunnistuse kohta, ning hiljemalt enne kahe aasta möödumist sellest kuupäevast, välja arvatud juhtudel, kui eespool viidatud kaheaastase tähtaja jooksul on algatatud kohtuasi, mille korral tuleb tasumise nõue edastada üheaastase tähtaja jooksul arvates kuupäevast, mil kohtuotsuse saab täitmisele pöörata.

52 Eeltoodud sätete koostoimest nähtub, et tollivõla tasumise nõue tuleb märkmiku lõpetamata jäämise korral esitada põhimõtteliselt hiljemalt kolm aastat pärast TIR-märkmiku registreerimist, ebaseaduslikult või pettusega saadud lõpetamistunnistuse korral on see tähtaeg neli aastat.

53 TIR-konventsiooni artikli 8 lõige 7 täpsustab, et enne garantiiühingule nõude esitamist on pädevad ametiasutused kohustatud võimaluse korral nõudma võla tasumist tollivõla eest otseselt vastutavalt isikult. Pealegi tuleneb määruse nr 719/91 artikli 10 lõikest 3 ja määruse nr 1593/91 artikli 2 lõikest 2 — niivõrd, kuivõrd neis TIR-märkmiku alusel toimunud veo nõuetekohasuse tõendamise küsimuses TIR-märkmiku valdajat ja garantiiühingut ei eristata —, et eespool viidatud kolme- ja nelja-aastasi tähtaegu kohaldatakse nii TIR-märkmiku valdaja kui garantiiühingu suhtes (vt selle kohta rakendusmääruse artiklite 454 ja 455 osas eelkõige 23. märtsi 2000. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-310/98 ja C-406/98: Met-Trans ja Sagpol, EKL 2000, lk I-1797, punkt 49).

54 Siiski on oluline täpsustada, et kuna määruse nr 1593/91 artikli 2 lõike 1 eesmärk on tagada tollivõla sissenõudmist reguleerivate sätete hoolas ja ühetaoline kohaldamine selleks, et ühenduse omavahendid tehtaks kiiresti ja reaalselt kasutatavaks (vt eelkõige analoogne 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-460/01: komisjon *vs.* Madalmaad, EKL 2005, lk I-2613, punktid 60, 63, 69 ja 70), tuleb teade eeskirjade rikkumise või eiramise kohta edastada igal juhul võimalikult kiiresti, st niipea, kui toll on sellisest eeskirjade rikkumisest või eiramisest teada saanud, seega aegsasti enne TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 1 sätestatud üheaastase — pettuse korral kaheaastase — maksimumtähtaja möödumist.

55 Samadel põhjustel tuleb tasumise nõue TIR-konventsiooni artikli 11 lõike 2 mõttes edastada niipea, kui see tollil võimalikuks osutub, seega enne asjaosalistele eeskirjade rikkumise või eiramise kohta teate edastamisest arvestatava kaheaastase tähtaja möödumist.

56 Käesolevas asjas on selge, et vaidlusalused tasumise nõuded saadeti välja enne kolme aasta möödumist TIR-märkmike registreerimisest, seega enne kolmeaastase maksimumtähtaja möödumist. Pealegi ei ole komisjon tõendanud, et aastatel 1992 ja 1993 registreeritud TIR-märkmike alusel toimunud vedude osas, mida käesolevas menetluses käsitletakse, ei esitatud tasumise nõuet nii kiiresti kui võimalik, st niipea kui see tollil võimalikuks osutus.

57 Kuna komisjon ei ole palunud tuvastada, et rikutud on määruse nr 719/91 ja määruse nr 1593/91 sätteid, vaid määruse nr 1552/89 artikleid 2, 6, 9, 10 ja 11, tuleb kontrollida, kas Madalmaade Kuningriik on oma toimingutega neid rikkunud.

58 Määruse nr 1552/89 artikli 2 lõike 1 kohaselt määratakse ühenduse omavahendite maks kindlaks „niipea, kui" liikmesriigi pädev talitus on teatanud võlgnikule tema maksta oleva summa, mis peab toimuma niipea, kui võlgnik on selgunud, ning pädevad haldusasutused saavad välja arvutada maksmisele kuuluva summa, võttes aluseks ühenduse asjakohased sätted (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Madalmaad, punkt 85), milleks on käesoleval juhul nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; edaspidi „tolliseadustik"), määrused nr 719/91 ja nr 1593/91 ning TIR-konventsioon. Seega tuleb TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 2 nimetatud tasumise nõuet käsitleda määruse nr 1552/89 artiklis 2 nimetatud teatisena.

59 Nagu Euroopa Kohus on 15. novembri 2005. aasta otsuses C-392/02: komisjon *vs.* Taani (EKL 2005, lk I-9811) punktis 59 märkinud, nähtub tolliseadustiku artiklitest 217, 218 ja 221, et eespool mainitud tingimused on täidetud, kui tollil on vajalikud andmed ja seega on neil võimalik arvutada tollivõlast tulenev maksusumma ja määrata võlgnik (vt selle kohta eespool viidatud 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas komisjon *vs.* Madalmaad, punkt 71, ja

kohtuasjas C-104/02: komisjon *vs.* Saksamaa, EKL 2005, lk I 2689, punkt 80). Liikmesriigid ei saa hoiduda nõudeid kindlaks määramast, isegi kui nad need vaidlustavad, sest vastasel juhul nõustutaks sellega, et liikmesriigi käitumine kahjustab ühenduste finantstasakaalu (eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Taani, punkt 60).

60 Määruse nr 1552/89 artikli 6 lõige 1 sätestab, et liikmesriikide omavahendite raamatupidamisarvestust peab riigikassa või liikmesriigi poolt määratud asutus. Sama artikli lõike 2 punktide a ja b kohaselt on liikmesriigid kohustatud „[v]astavalt [sama määruse] artiklile 2 kindlaksmääratud" maksud kandma hiljemalt esimesel tööpäeval pärast maksu kindlaksmääramise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäeva kas raamatupidamisarvestuse A-arvestusse või teatud tingimuste esinemisel B-arvestusse.

61 Järelikult on liikmesriigid kohustatud ühenduste omavahendite maksu kindlaks määrama niipea, kui nende tollil on võimalik tollivõlast tulenev maksusumma välja arvutada ja võlgnik kindlaks määrata (eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Taani, punkt 61), ning seega kandma nimetatud maksud määruse nr 1552/89 artikli 6 kohaselt raamatupidamisarvestusse.

62 Käesoleval juhul pole Madalmaade ametiasutustele ette heidetud mitte seda, et nad pole tollivõlga vahetult pärast selle kindlaksmääramist raamatupidamisarvestusse kandnud, vaid et nad on kõnealuste maksude kindlaksmääramisega ja neist teatamisega viivitanud; see etteheide tuleb eeltoodut arvestades tagasi lükata. Neil asjaoludel pole komisjon tõendanud, et raamatupidamisarvestusse kandmine oleks toimunud hilinenult.

63 Määruse nr 1552/89 artikli 9 lõige 1 näeb omavahendite kasutatavaks tegemise osas ette, et iga liikmesriik kannab omavahendid määruse artiklis 10 ette nähtud korras kontole, mis avatakse komisjoni nimel. Artikli 10 lõige 1 näeb ette, et pärast sissenõudmiskulude mahaarvamist tehakse kanne omavahendite kohta hiljemalt maksu määruse artikli 2 ettenähtud korras kindlaksmääramise kuule järgneva teise kuu 19. kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval, välja arvatud sama määruse artikli 6 lõike 2 punkti b kohaselt B-arvestusse kantud maksude puhul, kui sissekanne tuleb teha hiljemalt maksude „sissenõudmise" kuule järgneva teise kuu 19. kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval.

64 On selge, et vaidlusalusel ajavahemikul Madalmaade ametiasutustel B-arvestus puudus, kuid samas pole ka väidetud, et nad pole vaidlusaluseid summasid pärast maksu väljaarvutamist määruse nr 1552/89 artiklis 10 ettenähtud tähtajal komisjoni kontole kandnud.

65 Neil asjaoludel pole enam vaja käsitleda määruse nr 1552/89 artiklis 11 ette nähtud intressi maksmist.

66 Järelikult tuleb komisjoni etteheide aastatel 1992 ja 1993 registreeritud TIR-märkmikke puudutavas osas tagasi lükata.

— Aastal 1991 registreeritud TIR-märkmikud

67 Komisjon väidab seoses TIR-märkmikega, mis registreeriti aastal 1991, st enne 1. jaanuari 1992, et kohaldatav oli üksnes TIR-konventsiooni artikkel 11, ning pole võimalik määratleda täpset kuupäeva, mil pädevad asutused oleksid pidanud sissenõudmist alustama. Siiski ei pööranud Madalmaade ametiasutused ühenduse finantshuvide kaitsmisele vajalikku tähelepanu. Kui veo toimumiseks ettenähtud aja lõppemisele järgnevatel päevadel ei ole TIR-märkmiku registreerinud tolliasutusse saabunud ei kviitungit nr 2 ega ühtki muud dokumenti, on kõnealune ametiasutus kohustatud ühenduse finantshuvide kaitseks mõistliku aja jooksul asjakohaseid meetmeid võtma. Käesoleva menetluse aluseks olevatel juhtudel saadeti makseteade välja kaks aastat ja neli ja pool kuud kuni kaks aastat ja kümme kuud pärast TIR-märkmiku registreerimist. Sellise ajavahemiku möödumist ei saa pidada nõutava hoolsuskohustusega kooskõlas olevaks.

68 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 54 märgitud, on liikmesriikidel kohustus tagada ühenduse omavahendite kiire ja reaalne kasutatavaks muutmine. Komisjon ei ole siiski tõendanud, et Madalmaade valitsus pole toiminud vajaliku hoolsusega, et määrata kiiresti kindlaks omavahendite maksud enne 1. jaanuari 1992 TIR-märkmiku alusel toimunud vedudega seotud väidetavate eeskirjade eiramiste juhtudel, mida käesolevas menetluses vaadeldakse. Komisjon on piirdunud üldsõnalise väitega, et tasumise nõude saatmine keskmiselt kaks ja pool aastat pärast TIR-märkmiku registreerimist ei ole vastavuses hoolsusega, mis on vajalik ühenduse finantshuvide kaitsmiseks.

69 Järelikult tuleb komisjoni etteheide, mis tugineb määruse nr 1552/89 artiklite 2, 6, 9, 10 ja 11 rikkumisele ja puudutab aastal 1991 registreeritud TIR-märkmikke, lükata

tagasi samadel põhjustel mis varasemad etteheited alates aastast 1992 registreeritud TIR-märkmike kohta, ning seega tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

70 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Madalmaade Kuningriik on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Ühenduste Komisjonilt.

Allkirjad